

JAARLIJKS CONGRES – MULTIPROBLEEMGEZINNEN – EDITIE 2022

13 April 2022

Pullman Cocagne, Eindhoven

Het jaarlijks congres over het werken met multiprobleemgezinnen staat dit keer in het teken van 'samenhang in de hulpverlening'.

Armoede, verslaving, criminaliteit, huiselijk geweld en opvoedingsonmacht zijn stuk voor stuk hele lastige problemen. Maar in sommige gezinnen komen meerdere heftige problematieken bij elkaar. Niet zelden ook omdat er binnen het gezin LVB- en / of psychiatrische problemen heersen. En ga er dan maar eens aan staan als hulpverlener. Het heeft in zulke situaties voor hulpverleners vaak weinig zin om zich in de wirwar van problemen op één deelprobleem te richten. Hoe ga je bijvoorbeeld opvoedvaardigheden verbeteren als mensen stijf staan van de stress als gevolg van een dreigende huisuitzetting? Niet dus.

Van de andere kant kun je ook niet alles tegelijk oppakken met deze mensen. Verstandig prioriteiten stellen en haalbare doelen stellen is dus essentieel, maar dat is vaak veel gemakkelijker gezegd dan gedaan.

Doelgroep

Deze editie van het jaarlijkse congres over het werken met multiprobleemgezinnen is wederom gericht op iedereen die beroepsmatig bij de hulp- en dienstverlening aan deze gezinnen betrokken is.

Leerdoelen

- Diagnostische processen gericht op zelfregulatie bij meervoudige en complexe gezinsproblematiek
- Anticiperen op systeemfalen en bureaucratie
- Concrete zelfzorgstrategieën voor hulpverleners
- Complexe gezinssystemen en jonge ondermijners
- Handvatten in het omgaan met remmend en afwerend gedrag van ouders met een licht verstandelijke beperking
- Professioneel en adequaat omgaan met geldende juridische kaders in de context van complexe gezinsbegeleiding
- Handreikingen voor het werken met niet-westerse probleemgezinnen

Programma

09.15 uur Registratie en ontvangst met koffie en thee
10.00 uur Opening door dagvoorzitter Dr. Guido van de Luitgaarden
10.15 uur Prof. Dr. Rudi Roose - Diagnostische processen gericht op zelfregulatie bij meervoudige en complexe gezinsproblematiek
11.10 uur Eelke Blokker MHC&SW - Systeemfalen en bureaucratie
12.05 uur Pauze
12.20 uur Dr. Renate Geuzinge - Concrete zelfzorgstrategieën voor de hulpverlener
13.15 uur Lunchbuffet
14.00 uur Deelsessieronde 1
Deelsessie 1A Kim Jolink-Verkuijlen - Complexe gezinssystemen en jonge ondernemers
Deelsessie 1B Dr. Jolanda Douma en Marja van Doremalen - Remmend en afwerend gedrag van ouders met een LVB
15.00 uur Pauze
15.30 uur Deelsessieronde 2
Deelsessie 2A Mr. Mariska Kramer - Werken met complexe gezinnen binnen de juridische kaders
Deelsessie 2B Jennet Ahbouk MSc. - Aansluiten en begeleiden van niet-westerse probleemgezinnen
16.30 uur Afsluiting
17.00 uur Einde

Deelnemers hebben vanaf 13 april 2022 precies 30 dagen de tijd om de videopresentaties van de gemiste deelsessies on demand te volgen. Dit betreft een verplicht onderdeel om in aanmerking te komen voor het bewijs van deelname en het bijschrijven van de toegekende accreditatiepunten.

Sprekers

Prof. Dr. Rudi Roose

Bijdrage: Diagnostische processen gericht op zelfregulatie bij meervoudige en complexe problemen

Rudi Roose is opgeleid tot pedagoog en criminoloog en werkte vele jaren in de residentiële en ambulante jeugdzorg. Hij promoveerde tot doctor in de Pedagogische Wetenschappen en werkt als Universitair Hoofddocent aan de Universiteit van Gent.

Rudi verzorgt op dit congres een inleiding over gezinnen met meervoudige en complexe problemen. Wie zijn deze mensen? Waar komen hun problemen vandaan en waarom slagen ze er zelf niet in die te overkomen? In het bijzonder zal hij stilstaan bij diagnostische processen, en hoe je ervoor kunt zorgen dat die bijdragen aan zelfregulatie.

Eelke Blokker MHC&SW

Bijdrage: Multiprobleemgezinnen, falende (hulpverlenings)systemen en bureaucratie

Eelke houdt van ondernemende oplossingen voor ongetemde maatschappelijke problemen. Zo zette hij een daklozenopvang op en startte hij een werkbedrijf voor het granieten bestand van de bijstand. Bij het IPW helpt hij om rust en perspectief te organiseren voor de vaak hectische levens van gezinnen met meerdere problemen. Op basis van zijn ervaringen ontwikkelt hij vervolgens methoden om de professional van de toekomst op te leiden. Daarnaast is Eelke continue op zoek naar alternatieve financieringsmodellen om nieuwe

maatschappelijke organisaties te bekostigen, of bestaande organisaties op een nieuwe manier. Kern van die zoektocht is het tegengaan van perverse prikkels en publiek geld effectiever inzetten op wat werkt.

De problemen van multiprobleemgezinnen zijn vaak zo complex dat ook de systemen die we als samenleving hebben opgetuigd om mensen te helpen, er niet tegen opgewassen zijn. Niet zelden raken leden van multiprobleemgezinnen verstrikt in een bureaucratisch web, wet- en regelgeving die op gespannen voet staat met wat mensen nodig hebben en handelingsverlegen of risicomijdende hulpverleningsorganisaties. Elke deelt met de deelnemers wat hij en zijn collega's zoal gezien hebben qua bureaucratie en systeemfalen. Vervolgens staat hij stil bij wat we daarvan kunnen leren en hoe we daarmee slim om kunnen gaan in de begeleidingspraktijk met deze gezinnen.

Dr. Renate Geuzinge

Bijdrage: Concrete zelfzorgstrategieën voor de hulpverlener

Renate Geuzinge is psychotherapeut en GZ-psycholoog, gespecialiseerd in vroege chronische traumatisering. Van 2010 tot 2013 heeft ze zich in de Verenigde Staten specifiek gericht op Interpersoonlijke Neurobiologie. Daarnaast is ze docent aan diverse postdoctorale opleidingen (in Zwolle, Groningen, Utrecht, Amsterdam en Antwerpen) en ook aan de postacademische nascholing van de Trauma Academie.

In deze presentatie staat Renate Geuzinge stil bij de begrippen compassie, empathie en secundaire traumatisering. Op basis van haar eigen ervaring en concepten uit de interpersoonlijke neurobiologie (IPNB) zal zij praktische strategieën aanreiken die direct toepasbaar zijn in de praktijk. Wanneer je als hulpverlener deze concepten op zowel persoonlijk als professioneel niveau toepast, verschuif je zelf in de richting van een betere neuronale integratie. Een verschuiving die samengaat met verbeterd relationeel functioneren en een algemeen gevoel van mentaal en lichamelijk welbevinden.

Kim Jolink-Verkuijlen

Bijdrage: Complexe gezinssystemen en jonge ondermijners

Kim Jolink is opgeleid binnen de cultureel maatschappelijke vorming en het maatschappelijk werk en dienstverlening. Het verbinden van het domein welzijn en zorg is en blijft 1 van haar speerpunten. Zij heeft ruime ervaring in het werken met jongeren uit alle lagen van de bevolking. Van enkelvoudige problematiek tot meervoudig complex. Van jongeren die om zorg vragen tot jongeren die zorg mijden. Al deze ervaring is opgebouwd binnen de jeugdzorg, het onderwijs maar met name het straathoekwerk. Momenteel werkt zij voor XLGroup Streetcare in het straathoekwerk en is zij eigenaar van KIM Streetwise Advies van waaruit onlangs de werkmethode Streetcare is uitgebracht. Een methode die inzoomt op jongeren met complexe multiproblematiek, veelal afkomstig uit de straatcultuur. Streetcare brengt de jeugdzorg terug naar de jongeren, en leert vanuit verbinding en aansluiting grenzen te stellen aan het toch vaak moeilijke gedrag van deze jongeren.

Ouders kampen niet zelden met (lichte) criminaliteit in relatie tot de opvoeding van hun kinderen. Kim Jolink-Verkuijlen behandelt in deze deelsessie drie pijlers die van belang zijn om de balans binnen complexe gezinnen te herstellen. Wat kun je als hulpverlener doen om aan te sluiten en welke interventies kunnen op de korte termijn worden ingezet?

Dr. Jolanda Douma

Bijdrage: Hoe om te gaan met afwerend en afremmend gedrag van ouders met een LVB: problemen van ouders bij de opvoeding en het bieden van perspectief

Na de opleiding tot Z-verpleegkundige heeft Jolanda Douma Orthopedagogiek gestudeerd aan de Universiteit Leiden. In 2006 is ze gepromoveerd aan het ErasmusMC op het proefschrift Mental health problems in youths with intellectual disability: Need for help and help-seeking. Tussen 2006-2019 heeft Jolanda gewerkt als docent Pedagogische Wetenschappen (in het bijzonder over mensen met een verstandelijke beperking) aan de Universiteit Utrecht. Vanaf eind 2009 is zij als onderzoekscoördinator werkzaam bij het Landelijk Kenniscentrum LVB.

Ouders met een LVB hebben meer moeite met het opvoeden van een kind dan normaalbegaafde ouders. Dat komt niet alleen door de LVB. Vooral bijkomende problematiek, zoals in multiprobleemgezinnen, hangt hiermee samen. Deze gezinnen hebben vaak een lange geschiedenis met de hulpverlening voor verschillende problemen. Niet zelden is hun beeld van hulpverleners dat zij voor het gezin besluiten namen, óver hen spraken en niet mét hen, niet naar hen luisterden en hen niet wilden begrijpen. Hun vertrouwen in de hulpverlening is hierdoor geschaad, wat kan resulteren in afwerend en afremmend gedrag naar gezinsbegeleiders. In deze deelsessie gaan we dieper in op de achtergronden van deze problematiek en hoe er met de ouders gewerkt kan worden aan perspectief. De basis hiervan is het bouwen aan een positieve werkrelatie met deze ouders, waardoor zij in samenwerking met hulpverleners kunnen komen tot goed genoeg opvoederschap en veilige thuissituatie voor de kinderen.

Jolanda Douma verzorgt deze presentatie samen met haar collega Marja van Doremalen.

Marja van Doremalen

Bijdrage: Hoe om te gaan met afwerend en afremmend gedrag van ouders met een LVB: problemen van ouders bij de opvoeding en het bieden van perspectief

Marja van Doremalen is coördinator en coach bij Krachtig Thuis.

Zij geeft deze presentatie samen met Jolanda Douma.

Mr. Mariska Kramer

Bijdrage: Werken met juridische kaders bij complexe gezinsproblematiek

Mariska studeerde rechten aan de Vrije Universiteit, Amsterdam, hoofdrichtingen privaatrecht, constitutioneel recht en bestuursrecht. Aansluitend volgde zij de opleiding tot advocaat. Vanuit haar praktijkstage bij het bureau voor de kinderrechter aan de Amsterdamse rechtbank raakte zij geïnteresseerd in de kindbescherming. Zij studeerde af op een praktijkonderzoek bij de voogdij- en gezinsvoogdij-instelling William Schrikker Stichting. In haar loopbaan als advocaat en als juridisch stafmedewerker bij het Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering (LJ&R), specialiseerde zij zich geleidelijk steeds meer in de jeugdbescherming. In haar advies- en procespraktijk staat zij regelmatig pleegouders bij en adviseert zij pleegzorgaanbieders en gecertificeerde instellingen. Ook in haar nevenfuncties maakt zij zich sterk voor het belang van het (pleeg)kind. Zo is zij onder meer voorzitter (geweest) van diverse klachtencommissies (Bureau Jeugdzorg Flevoland 2005-2013, William Schrikker Groep 2014-2017) was zij enige jaren lid van het bestuur van de stichting Maan, die zich inzet voor de positie van kinderen zonder ouderlijke zorg.

Mariska Kramer gaat in deze praktijkgerichte deelsessie in op het fenomeen professionele verantwoordelijkheid in relatie tot de Wet Meldcode Huiselijk Geweld en

Kindermishandeling (2013) en de Meldcode (2018). Hoe zien deze juridische kaders eruit in relatie tot de begeleiding van complexe gezinsproblematiek? Waar zijn ze voor bedoeld en waar zitten de dilemma's? Mariska zal aan de hand van gerichte casuïstiek handreikingen geven voor de praktijk.

Jennet Ahbouk MSc.

Bijdrage: Niet-westerse gezinsproblematiek

Jennet is forensisch gedragswetenschapper en orthopedagoog generalist. Zij is directeur en hoofdbehandelaar van Praktijk HSN. Deze organisatie biedt specialistische hulpverlening aan jongeren, (jong)volwassenen en gezinnen met een interculturele achtergrond, met aandacht voor identiteit. Daarnaast leidt HSN (jonge) professionals op om de doelgroep op een passende wijze te helpen.

Gezinnen met meervoudige en complexe problemen hebben verschillende kenmerken en problemen die tegelijkertijd op verschillende domeinen in het gezin en in de context/leefsituatie rond het gezin spelen. Zij zijn overbelast door de vele problemen waarmee ze te maken hebben. Maar wat betekent dat voor het werken met niet westerse probleemgezinnen? Wat zijn uitingsvormen, welke kennis is van belang en wat dien je als professional te doen om optimaal aan te sluiten?